

Kannuksen lukion TUVA

Kannuksen lukion TUVA

Nimi	Kannuksen lukion TUVA
Perusteen nimi	Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
Pdf luotu	8.12.2023

SISÄLTÖ

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus.	1
1.1. Koulutuksen tavoitteet.	1
1.2. Koulutuksen kohderyhmä.	1
1.3. Koulutuksen arvoperusta.	3
1.4. Koulutuksen muodostuminen.	3
2. Koulutuksen järjestäminen.	5
2.1. Opiskelijan ohjaaminen.	5
2.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.	6
2.3. Erityinen tuki.	7
2.4. Opiskeluhoolto.	9
2.5. Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta. . .	15
3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi.	17
3.1. Palaute osaamisen kehittymisestä.	17
3.2. Opiskelijan osaamisen arviointi.	17
3.3. Todistukset.	17
4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset. . . .	20
4.1. Opiskelijan velvollisuudet.	20
4.2. Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen.	20
5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt.	22
5.1. Laaja-alainen osaaminen.	22
5.1.1. Oppimaan oppiminen.	23
5.1.2. Monilukutaito.	23
5.1.3. Digiosaaminen.	24
5.1.4. Vuorovaikutusosaaminen.	24
5.1.5. Hyvinvointiosaaminen.	24
5.1.6. Ympäristöosaaminen.	24
5.1.7. Yhteiskuntaosaaminen.	24
5.1.8. Kulttuuriosaaminen.	25
6. Koulutuksen osat.	26
6.1. Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus, 0 - 20 vk.	26
6.2. Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk.	27
6.3. Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot, 2 - 10 vk.	29
6.4. Perustaitojen vahvistaminen, 0 - 30 vk.	30

6.5. Valinnaiset opinnot, 0 - 10 vk.	33
6.6. Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen, 0 - 20 vk.	34
6.7. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk.	36

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Perusopetuksen lisäopetuksen, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen yhdistävän nivelvaiheen koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet opiskella tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Opetushallitus määrää koulutuksen osista (luku 1.4) ja niiden tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista (luku 5), henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan merkittävistä tiedoista (luku 2.2) sekä todistukseen merkittävistä tiedoista (luku 3.3) (1215/2020, 12 § ja 16 §) . Näiden lisäksi koulutuksen perusteissa kuvataan koulutuksen arvopohja sekä opinto-ohjauksen, oppimisen tuen ja arvioinnin toteuttaminen. Koulutuksen järjestäjä laatii perusteiden pohjalta suunnitelman koulutuksen toteuttamisesta. Suunnitelman sisältöä ohjeistetaan luvussa 2.5.

1.1. Koulutuksen tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on

- antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen,
- selkeyttää opiskelijan suunnitelmia jatko-opintojen ja työelämään liittyvien toiveiden ja tavoitteiden suhteen sekä
- vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto.

Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijan jatko-opintojen ja uran valintaa. Koulutuksen aikana opiskelijan tavoitteena on tunnistaa omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa ja rakentaa erilaisia vaihtoehtoja sekä toisen asteen opintoihin että työelämään.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan opiskelu/tutkintokielen taitoja ja eri tiedonalojen tekstitaitoja sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja siten, että hänellä on riittävät edellytykset opiskella toisen asteen koulutuksessa. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan kiinnostusta ja motivaatiota elinikäiseen oppimiseen.

TUVAn tavoitteita Kannuksen lukiossa

1. Perusopetuksen arvosanojen korottaminen
2. Valmentautuminen toisen asteen opintoihin
3. Suomen kielen taitojen vahvistaminen
4. Oman urapolun selkeyttäminen
5. Opiskelijan minäpystyvyyden ja itsetunnon vahvistaminen
6. Opiskelu-, digi- ja ryhmätyötaitojen vahvistaminen
7. Elämänhallinnan ja yhteiskunnallisen toimijuuden vahvistaminen
8. Työelämään tutustuminen
9. Lukion opintojaksojen suorittaminen
10. Ammatillisten tutkinnonosien suorittaminen (yhteistyössä KPEDU:n kanssa)

1.2. Koulutuksen kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu seuraaville kohderyhmille:

- oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta,

- opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame
- opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Koulutuksen osallistuvalla henkilöllä tulee olla perusopetuksen päättötodistus tai todistus perusopetusta vastaavasta aiemmasta koulutuksesta. Koulutuksen järjestäjä voi perustellusta syystä ottaa myös ilman päättötodistusta olevan opiskelijan, jos koulutuksen järjestäjä katsoo tällä muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. (1215/2020, 8 §.)

Valmentavan koulutuksen opiskelijaksi voidaan ottaa hakija, joka ei ole suorittanut perusopetuksen jälkeistä tutkintoa tai valmentavaa koulutusta. Hakija, joka on suorittanut toisen asteen tutkinnon tai aiemman valmentavan koulutuksen, voidaan kuitenkin ottaa koulutukseen, jos se on erityisestä syystä perusteltua jatko-opintovalmiuksien hankkimiseksi. Samoin oppivelvollinen, joka on jo aiemmin suorittanut valmentavan koulutuksen, voidaan ottaa valmentavaan koulutukseen, jos hänellä ei ole soveltuvaa koulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. (1215/2020, 8 §.) Tällöin opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tulee laatia siten, että siihen sisältyvät opinnot täydentävät aikaisempia koulutuksen osien sisältöjä.

Opiskelijoiden opiskelukielen taidon tulisi olla sellainen, että he hyötyvät valmentavan koulutuksen opiskelusta ja heillä on mahdollisuus saavuttaa tarvittavat valmiudet toisen asteen opiskeluun valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle.

Vaativana erityisenä tukena järjestettävää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta voivat järjestää ne ammatilliset oppilaitokset, joilla on oikeus vaativaan erityisen tuen järjestämiseen (1215/2020, 3 §).

Kannuksen lukion TUVA-polut

LUKIOITUVA

Tarjotaan opiskelijoille, jotka miettivät lukio-opintoja, mutta tarvitsevat opintoihin enemmän tukea, pienen opiskeluryhmän ja paljon henkilökohtaista ohjausta

Sopii henkilöille, joilla on sosiaalisia tai mielenterveyden haasteita, toiminnanohjauspulmia, elämänhallinnan vaikeutta

Tavoite: Perusopetuksen arvosanojen korottaminen, opiskelu pienessä ryhmässä, lukion opintojaksojen suorittaminen, lukioon tai ammatilliseen koulutukseen siirtyminen

KOTOITUVA

Tarjotaan opiskelijoille, joiden suomenkielen taito ei vielä riitä siirtymiseen toisen asteen tutkintokoulutukseen

Sopii henkilöille, joilla on puutteellinen suomen kielen taito

Tavoite: Suomen kielen vahvistaminen (S2), lukion opintojaksojen suorittaminen, tarvittaessa perusopetuksen arvosanojen korottaminen, lukioon tai ammatilliseen koulutukseen siirtyminen

TYÖELÄMÄÄN ORIENTOITUVA

Tarjotaan opiskelijoille, jotka haluavat opiskella käytännönläheisesti ja työelämäpainotteisesti

Sopii henkilöille, jotka haluavat opiskella käytännönläheisesti ja työelämäpainotteisesti, taustalla voi olla esim. oppimisvaikeuksia tai päättötodistuksen vertailuvaikeuksia

Tavoite: Perusopetuksen arvosanojen korottaminen, työelämään tutustuminen (tet-viikot, esim. 5-10)

KOROTTUVA 10 (KANNUSTUVA?)

Sopii henkilöille, jotka haluavat korottaa perusopetuksen arvosanoja

Tavoite: Perusopetuksen arvosanojen korottaminen

1.3. Koulutuksen arvoperusta

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen arvoperustana ovat demokratia, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävä elämäntapa. Opetus perustuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Opetuksen lähtökohtana ovat opiskelijan ainutlaatuisuus, oikeus hyvään opetukseen sekä arvostavaan vuorovaikutukseen. Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku toteutuu opiskelijälähtöisesti rakentuen hänen vahvuuksilleen ja henkilökohtaisille tavoitteilleen.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelijat kasvavat ottamaan vastuuta opinnoistaan, päätöksistään ja elämästään sekä harjaantuvat demokraattiseen toimintaan ja osallisuuteen. Osallisuus, toimijuus ja yhteisöllisyys sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa. Jokainen opiskelija tuo kulloiseenkin opiskeluryhmään oman panoksensa ja opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Näin pyritään edistämään opiskelijan hyvinvointia ja osallisuutta.

Koulutuksessa pyritään luomaan oppimisympäristöjä, joissa erilaisista taustoista tulevilla opiskelijoilla on mahdollisuus tunnistaa ja pohtia yhteisiä hyvän elämän arvoja ja periaatteita sekä oppia yhteistyöhön. Koulutuksessa kannustetaan opiskelijaa pohtimaan myös omia arvojaan sekä erilaisten erilaisten toimintaympäristöjen ja -kulttuurien erilaisuutta.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet on laadittu tässä esitetyn arvoperustan pohjalta.

Tavoitteena on tarjota yksilöllistä ja tuettua koulutusta pienessä ryhmässä. Arvonamme on tarjota mahdollisuus opiskella lähellä omaa kotia turvallisessa ympäristössä.

1.4. Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §). Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi. Opiskelija osallistuu valmentavaan koulutukseen omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti. Opiskelija voi osallistua valmentavaan koulutukseen lyhyemmän ajanjakson kuin 38 viikkoa.

Opiskelijan opinnot muodostuvat kaikille yhteisestä Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot -koulutuksen osasta ja valinnaisista koulutuksen osista.

Kaikille yhteinen koulutuksen osa:

- Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat:

- Perustaitojen vahvistaminen (0–30 viikkoa)
- Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (0–30 viikkoa)
- Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (0–30 viikkoa)
- Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (0–20 viikkoa)
- Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (0–20 viikkoa)
- Valinnaiset opinnot (0–10 viikkoa)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman mahdollisen laajuuden mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus TUVA

**Opiskelu- ja
urasuunnittelutaidot**

● ○ ○

2-10 viikkoa

Yhteiset opinnot

**Perustaitojen
vahvistaminen**

● ● ●

0-30 viikkoa

**Lukiokoulutuksen
opinnot ja niihin
valmentautuminen**

● ● ●

0-30 viikkoa

**Ammatillisen
koulutuksen
opinnot ja niihin
valmentautuminen**

● ● ●

0-30 viikkoa

Valinnaiset opinnot

**Työelämätaidot
ja työelämässä
tapahtuva
oppiminen**

● ● ○

0-20 viikkoa

**Arjen taidot ja
yhteiskunnallinen
osallisuus**

● ● ○

0-20 viikkoa

**Valinnaiset
opinnot**

● ○ ○

0-10 viikkoa

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen muodostuminen

2. Koulutuksen järjestäminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin (1215/2020, 13 §). Koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä täydentää järjestämäänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta (1215/2020, 7 §).

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikkoa kohti (1215/2020, 19 §).

Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi (1215/2020, 13 §).

Koulutuksen järjestää Kannuksen lukio. Opinnot järjestetään yhteistyössä Juhani Vuorisen koulun (Kannuksen perusopetuksen 7-9 luokat) ja Kpedu:n Kannuksen toimipisteen kanssa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus korottaa perusopetuksen arvosanoja tai osallistua ammatillisiin opintokokonaisuuksiin. Tuva-koulutuksen aikana opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa työssäoppimista 5 viikkoa. Tämä mahdollisestaan riittävän ohjausresurssin turvin tekemällä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa.

Opiskelijalla on mahdollisuus tuva-vuoden aikana hakeutua perustutkinto-opiskelijaksi jatkuvassa haussa.

2.1. Opiskelijan ohjaaminen

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista koulutuksen suorittamiseen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää opinto-ohjausta (1215/2020, 19 §). Koulutuksen järjestäjä kuvaa suunnitelmassaan tarkemmin ohjauksen toteuttamisen. Yksilö- ja ryhmäkohtainen ohjaus ovat keskeinen osa valmentavaa koulutusta. Opinto-ohjauksen toteutumisesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, jonka kirjoilla opiskelija on.

Opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuksen järjestäjän järjestämässä koulutuksessa, hän saa opintoihinsa liittyvää ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä.

Ohjaus tukee opiskelijaa

- kartoittamaan kiinnostuksen kohteitaan ja tunnistamaan vahvuuksiaan
- arvioimaan aiemmin hankittua osaamista
- suunnittelemaan opintojensa sisältöä
- seuraamaan opinnoissa etenemistään
- arvioimaan omaa oppimistaan
- tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja tulevaisuuden suhteen
- etsimään tietoa toisen asteen koulutuksesta sekä erilaisista uravaihtoehtoja
- hakeutumaan jatko-opintoihin.

Ohjauksella tuetaan opiskelijaa opintojen kaikissa vaiheissa. Ohjaus tukee opiskelijan oppimista ja hyvinvointia, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjausta tulee eriyttää ottamalla huomioon jokaisen opiskelijan yksilölliset lähtökohdat, tarpeet, tavoitteet, harrastukset, kiinnostusten kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta, toimijuutta sekä luottamusta omaan osaamiseen kehitetään ja pidetään yllä koko tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tuetaan osallisuutta.

Ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena sekä näiden yhdistelmänä. Ohjausta toteutetaan moniammatillisesti, sillä sitä antavat opinto-ohjaaja ja oppilaitoksen muu henkilökunta. Mahdollisen työelämässä tai muussa oppimisympäristössä tapahtuvan oppimisen aikana ohjaukseen osallistuvat myös työyhteisön jäsenet. Opiskelijan tulee saada tietoa siitä, mitkä ovat eri toimijoiden tehtävät ohjauksen kokonaisuudessa sekä missä asioissa ja miten opiskelija voi saada heiltä tukea.

Ohjauksen yhteydessä tehdyt suunnitelmat dokumentoidaan opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Oppivelvollisten osalta koulutuksen järjestäjällä on ohjaus- ja valvontavastuu valmentavan koulutuksen päättävästä opiskelijasta. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että oppivelvollinen opiskelija hakeutuu ennen valmentavan koulutuksen päättymistä tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Koulutuksen järjestäjän tulee seurata, että oppivelvollinen hakeutuu oppivelvollisuuslain edellyttämään koulutukseen, saa opiskelupaikan ja aloittaa opinnot. (1214/2020, 10 §.)

Ohjaus- ja valvontavastuu koskee myös niitä tilanteita, joissa oppivelvollinen aikoo keskeyttää valmentavan koulutuksen. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa, että oppivelvollinen saa riittävästi opinto-ohjausta hakeutumisveloitteensa täyttämiseksi siten, että oppivelvollisuuden suorittaminen voi jatkua keskeytyksettä. Tarvittaessa oppivelvollinen ohjataan muiden palvelujen piiriin. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan oppivelvollisen asuinkunnalle, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy. (1214/2020, 13 §.)

Opinto-ohjaus Kannuksen lukion TUVa:ssa toteutetaan kiinteässä yhteistyössä opinto-ohjaajan, ryhmäohjaajan ja muun henkilökunnan kesken.

Opinto-ohjaaja huolehtii esim.

- opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisesta ja sen toteutumisesta
- tet-jaksojen järjestelyistä ja ohjaamisesta
- jatko-opintoihin ohjaamisesta
- ohjaamisen muiden palvelujen piiriin
- opiskelijan tukemisesta opiskeluun liittyvissä haasteissa
- ohjauksen moniammatillisesta koordinoinnista

Ryhmäohjaaja huolehtii esim.

- kouluarjen sujumisesta
- poissaolojen seuraamisesta
- ajankohtaisista opiskeluun liittyvistä asioista
- koulun yhteiseen toimintaan osallistumisesta
- yhteydenpidosta kodin ja koulun välillä
- opiskelijan tukemisesta osana omaa opiskeluryhmää

Muut opettajat huolehtivat esim.

- opiskelun edistymisestä ja ohjaamisesta omassa oppiaineessa
- opiskelutekniikasta omassa oppiaineessa
- opon ja ryhmäohjaajan tiedottamisesta, mikäli opiskelussa ilmenee haasteita

2.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai opinto-ohjaaja laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa. Suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen. (1215/2020, 14§) Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tekemisessä tehdään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä opiskeluhuollon ja opiskelijan muun verkoston kanssa.

Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §).

Kun koulutusta järjestää ja perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisesti.

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opiskelijan

- tavoitteet valmentavalle koulutukselle
- opiskelijan aikaisempi koulutus ja muu osaaminen
- opiskelukielen taito ja muu kielitaito sekä opiskeluvälmiudet
- suoritettavat koulutuksen osat ja niiden laajuus ja tavoitteet
- tarvitsema ohjaus ja tuki ja niiden toteuttaminen (1215/2020, 22 §)
- jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen suuntaan valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Keskeisenä periaatteena on kuitenkin opiskelijan suuntautuminen toiselle asteelle ja toisen asteen opintojen suorittaminen ohjattuna ja tuettuna opiskelijan valmiuksien mukaan.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ohjaa opiskelijan opintojen rakentumista ja etenemistä sekä vahvistaa opiskelun suunnitelmallisuutta. Opiskelusuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat opiskelijan vahvuudet, tarpeet ja tavoitteet sekä hänen osaamisensa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen alussa. Opiskelijan elämäntilanne sekä aiemmat oppimiskokemukset tulee ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa. Lähtötilanteen selvittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, ja opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, opiskelukielen taito, opiskeluvälmiudet sekä mahdolliset tuen tarpeet kartoitetaan mahdollisimman tarkasti ja huomioidaan opintojen suunnittelussa.

Valmentavan koulutuksen lainsäädäntöön ei sisälly aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista tai hyväksilukua koskevaa sääntelyä. Opiskelijan opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemman osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Päävastuun opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisesta ja seurannasta kantaa opinto-ohjaaja yhdessä opiskelijan kanssa. Tarvittaessa ryhmäohjaaja ja muut opettajat voivat osallistua opiskelusuunnitelman laatimiseen.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma laaditaan syksyllä opintojen alkaessa koko vuodeksi. Suunnitelmaa seurataan vähintään viisi kertaa vuodessa jaksojen vaihtuessa. Suunnitelmaa voidaan muuttaa, päivittää ja tarkentaa vuoden kuluessa. Suunnitelma sisältää kuvauksen opiskelijan tavoitteista, kielitaidosta ja opiskeluvälmiuksista. Suunnitelmassa kuvataan opiskelijaan tuen tarpeet ja tarkennetaan vuoden mittaan opiskelijan ura- ja jatko-opintosuunnitelmia. Suunnitelman keskiössä ovat suoritettavat koulutuksen osat, niiden laajuudet ja tavoitteet.

2.3. Erityinen tuki

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelijajärjestelyitä. Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa koulutuksen perusteiden mukaisen osaamisen. (1215/2020, 21 §.)

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun, ja opintojen aikana tuen tarpeen ilmetessä. Jos perusopetuksesta siirtyvällä opiskelijalla on ollut perusopetuksessa perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös, tulee valmentavan koulutuksen järjestäjän selvittää ja arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijalle perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta (1215/2020, 22 §).

Oppivelvollisuuslain 23 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Muiden kuin oppivelvollisten osalta tiedot saadaan opiskelijalta.

Koulutuksen järjestäjä tekee päätöksen opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta. Opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla huoltajaa tai muuta laillista edustajaa tulee kuulla ennen päätöksen tekemistä (1215/2020, 22 §).

Koulutuksen järjestäjä kirjaa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (ammattillisessa koulutuksessa henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan) opiskelijalle tarjottavan erityisen tuen sisällöt.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelija voi suorittaa lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Kun opiskelija suorittaa lukion oppimäärään kuuluvia opintoja, hänellä on oikeus lukiolain 28 §:ssä säädettyyn oppimisen tukeen. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen osia, hänellä on oikeus erityiseen tukeen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n perusteella. Opiskelijan oikeudesta vaativaan erityiseen tukeen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia. Vaativaan erityiseen tukeen oikeuttavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa (1215/2020, 21 §).

Eryitystä tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluun voi tarvittaessa kuulua moniammatillista yhteistyötä, joka edistää opiskelijan opiskelukykyä. Pääpaino on toimenpiteissä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Lähtökohtana ovat opiskelijan oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.

Opetuksen, ohjauksen ja oppimisen tuen järjestämisen kannalta oleellinen tieto tulee esille 9.-luokan tiedonsiirtolomakkeesta. Perusopetuksessa käytettyjä tukitoimia pyritään soveltamaan myös tuva-opinnoissa heti opintojen alkaessa. Tuva-opintojen alussa täytetään henkilökohtainen opintosuunnitelma, jossa opiskelija itse voi kertoa omista oppimisen haasteistaan tai muista opiskelua hankaloittavista tilanteista.

1. jakson aikana kaikille opiskelijoille järjestetään lukivalmiuksia kartoittava lukiseula ja erityisopettajan kysely opiskelijan tuen tarpeista ja mahdollisista oppimisen haasteista. Yksilölliset lukitestaukset toteutetaan lukiseulan ja opiskelijan omien toiveiden perusteella. Lukiseulan tulokset tiedotetaan jokaiselle opiskelijalle ja huoltajalle Wilma-viestillä. Tarpeen mukaan pidetään palaveri huoltajan kanssa.

Opiskeluun ja oppimiseen liittyvät haasteet voivat tulla esille myös opintojen eri vaiheissa ohjauskeskusteluissa, terveystarkastuksissa, keskusteluissa kuraattorin kanssa tai huoltaja/opiskelija voi itse tuoda huolen esille muussa yhteydessä. Tukitoimet räätälöidään sopiviksi tilanteen edellyttämällä tavalla. Opiskelijahuolto osallistuu opiskelua ja oppimista hankaloittavien tilanteiden kartoittamiseen, ohjaa tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja osallistuu tarvittaessa tukitoimien suunnitteluun ja toteutukseen.

Tuen suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistuvat kaikki opiskelijan kanssa työskentelevätoman oppiaineensa tai työtehtävänsä kautta. Erityisopettaja, opinto-ohjaaja, ryhmänohjaaja ja/tai kuraattori ovat ydintiimi opiskelijan kanssa. Lähtökohtaisesti kirjatut ja suunnitellut tukitoimet tulee kohdistua kaikkiin oppiaineisiin ja opiskelutilanteisiin, mutta aineenopettaja keskustelee vielä opiskelijan kanssa tarvittavista tukitoimista oppiaineen erityispiirteet huomioiden.

2.4. Opiskeluhoolto

Opiskeluhouollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu- ja oppilaitosyhteisössä (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 §). Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 9 §). Opiskeluhoillon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 13 §, muutettu lailla 377/2022). Opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelma korvaa opiskeluhoillon osalta paikallista opetussuunnitelmaa. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelmaa.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on osa koulun ja oppilaitoksen toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoiltoa. Se on ennaltaehkäisevää ja sen tehtävänä on edistää opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä vahvistaa vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskelu ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on kaikkien koulu- ja oppilaitosyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 4 §.)

Yksilökohtaiseen opiskeluhoilttoon kuuluvat opiskeluhoiltopalvelut, joita ovat koulu- ja opiskeluterveydenhoilto ja kuraattori- ja psykologipalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 5 §). Yksilökohtainen opiskeluhoilto perustuu opiskelijan suostumukseen (Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013 vp.). Opiskeluhoiltopalvelut järjestetään ensisijaisesti lähipalveluna, jolle opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhoiltolaki 378/2022 15 a § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 9 §). Opiskeluterveydenhoillon palveluja voidaan järjestää myös keskitetyssä opiskeluterveydenhoillon toimipisteessä. Tällöinkin palvelun on oltava helposti opiskelijoiden saavutettavissa. (Terveystoiltolaki 378/2022 15 § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 9 §).

OPISKELUHOILTOSUUNNITELMA

Kannuksen lukio

SISÄLTÖ

1 OPISKELUHOILLON KÄSITTEET, TAVOITTEET JA TOIMINTAPERIAATTEET

2 OPISKELUHOILLON KOKONAISTARVE

3 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHOILTO

3.1 Opiskeluhoillon ohjausryhmä

3.2 Lukion yhteisöllinen opiskeluhoiltoryhmä

3.3 Opiskeluhoillon toimenpiteet

4 YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHOILTO

4.1 Opiskeluhoiltokertomuksen laatiminen

4.2 Opiskeluhoiltorekisterin salassapito- ja kirjaamiskäytänteet

5 OPISKELUHOILLON YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

6 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

1 OPISKELUHUOLLON KÄSITTEET, TAVOITTEET JA TOIMINTAPERIAATTEET

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon laissa säädetyllä tavalla.

Opiskeluhoitoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoito sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena, suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden sekä heidän huoltajiensa ja tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa.

(Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki §3).

Yhteisöllinen opiskeluhoito

- Yhteisöllistä, koulu yhteisöä tukevaa
- Ensisijaisesti ennaltaehkäisevää

Yksilökohtainen opiskeluhoito

- Yksilökohtaista tukea
- Monialaista yhteistyötä

Tuvan opiskeluhoillon tavoitteena on

- 1) edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntymistä
- 2) edistää oppilaitosyhteisön ja opiskelu ympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä
- 3) turvata varhainen tuki sitä tarvitseville
- 4) turvata opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhoitopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu
- 5) vahvistaa opiskeluhoillon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

(Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki §2)

Kannuksen lukion tuvassa opiskeluhoitoa toteutetaan lain edellyttämällä tavalla yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena opiskeluhoitona tämän suunnitelman mukaisesti.

Opiskelijan ohjaus ja tukeminen

2 OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE

Opiskeluhoillon kokonaistarpeeseen vaikuttavat mm. opiskelijoiden

oppimisvaikeudet ja – motivaatio, terveydelliset ja sosiaaliset tekijät sekä työyhteisön hyvinvointi. Opiskeluhuollon kokonaistarpeeseen saattaa vaikuttaa myös muilta paikkakunnilta Kannuksen opiskelemaan siirtyvät nuoret, joilla psykososiaalisen tuen tarve on mahdollisesti suurempi kuin kotona asuvilla opiskelijoilla.

Opiskelijoille tarjotaan koulukuraattorin ja kouluterveydenhoitajan palveluja

päivittäin. Kuraattorin ja terveydenhoitajan työtilat sijaitsevat lukiorakennuksessa. Kuraattorin ja terveydenhoitajanpalvelut ovat yhteisiä Kannuksen yläkoulun, lukion,

Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Kannuksen toimipisteen sekä Raasakan alakoulun kanssa.

Psykologin ja koululääkärin palvelut ovat saatavilla yhteisesti muiden

Kannuksen koulujen kanssa. Koululääkärille tai tarvittaessa terveyskeskuslääkärille ohjaututaan terveydenhoitajan tai kuraattorin kautta.

Myös muu asiantuntija (esimerkiksi sosiaalitoimi tai nuorisopsykiatrian poliklinikka)

voi ottaa yhteyttä kuraattoriin/psykologiin opiskelijan avun tarpeesta. Opiskelijalle on

annettava tieto yhteydenotosta. Samoin hänen huoltajalleen, alaikäisen opiskelijan ollessa

kyseessä. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus arkipäivisin virka-aikana saada yhteys

kouluterveydenhuoltoon. Kuraattori-, koulupsykologi-, terveydenhoitaja- sekä lääkäripalveluja on

saatavissa lain edellyttämä määrä.

3 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

3.1 Opiskeluhuollon ohjausryhmä

Kannuksen kaupungissa toimii opiskeluhuollon ohjausryhmä (=johtoryhmä), joka vastaa

opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista. Ohjausryhmä

linjaa yhteiset tavoitteet opiskeluhuollon toiminnalle ja tukee niiden saavuttamista

ja yhtenäisiä toimintatapoja. Ohjausryhmän muodostavat sivistystoimenjohtaja, rehtorit,

varhaiskasvatuspäällikkö, vastaava kuraattori, kuraattori, koulupsykologi, terveydenhoitaja,

nuorisotoimen edustus ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Kannuksen toimipaikan

toimialapäällikkö. Ryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ohjausryhmä kokoontuu neljä

kertaa lukuvuodessa. Ryhmän kokoa ja sitä johtaa sivistystoimenjohtaja.

3.2 Lukion yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä

Lukion tuvan opiskeluhoitoryhmä vastaa lukion yhteisöllisestä opiskeluhuollon suunnittelusta,

kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Apulaisrehtori johtaa yhteisöllistä

opiskeluhoitoryhmää, johon kuuluvat myös erityisopettaja, opinto-ohjaaja, kuraattori ja

terveydenhoitaja. Moniammatillisen ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin

ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen ja

kehittäminen. Tarvittaessa ryhmän kokoontumisiin kutsutaan ryhmänohjaajia, aineenopettajia,

opiskelijoita, vanhempia tai muita tarvittavia asiantuntijoita. Opiskelijoiden edustus on mukana

ryhmässä vähintään kahdesti vuodessa.

3.3 Opiskeluhuollon toimenpiteet

Oppilaitosyhteisö edistää yhteisöllistä opiskeluhoitoa mm. perehdyttämällä ja järjestämällä syksyisin uusille opiskelijoille ryhmäytymispäivän. Koulussamme on aktiivista tutor-opiskelijatoimintaa, joka edesauttaa uusien opiskelijoiden sopeutumista opintoihin.

Oppilaskunta järjestää vuosittain virkistys- ja teemapäiviä sekä tietysti penkkarit ja vanhojen päivän.

Keväisin koko oppilaitosyhteisö osallistuu kuluneen vuoden palaute- ja arviointikeskusteluun, jossa pyritään nostamaan esiin epäkohtia ja tyytyväisyyden aiheita sekä kehittämään oppilaitoksen toimintaa.

Opiskelijoiden osallistumista ja tukemista pyritään vahvistamaan mm. ryhmänohjaustuokioilla sekä ryhmänohjaajien haastatteluilla. Opinto-ohjaaja tapaa kaikki opiskelijat yksilötapaamisissa vuosittain. Opiskelijoille järjestetään säännölliset terveystarkastukset. Kuraattori tapaa opiskelijoita ryhminä ja yksilökäynneillä tarpeen mukaan. Huoltajia tavataan vuosittain vanhempainilloissa sekä tarvittaessa erillisissä tapaamisissa. Asioista pyritään tiedottamaan ja huoltajiin ollaan yhteydessä myös wilman kautta.

Poissaoloja ehkäistään ja seurataan aktiivisesti ja niihin puututaan keskustelemalla opiskelijan ja huoltajien kanssa. Poissaoloja seuraavat ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja ja rehtori.

Tarvittaessa opiskelija ohjataan nopeasti tarvittavien tukitoimien pariin (esim. kuraattorille tai terveydenhoitajalle).

Oppilaitoksen terveyden ja turvallisuuden sekä hyvinvoinnin tarkastus tehdään kolmen vuoden välein. Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käyttöä ehkäistään valistuksella oppitunneilla ja muissa tilanteissa. Järjestyssäännöt kieltävät päihteiden käytön ja säilyttämisen koulun tiloissa. Tupakointia koulun alueella valvotaan ja siihen puututaan. Jos opiskelijoilla epäillään päihteiden väärinkäyttöä, heitä voidaan ohjata hakemaan apua kuraattorin tai terveydenhoitajan kautta.

Kannuksen kaupungissa on laadittu turvallisuussuunnitelma ja väkivallan uhan toimintamalli.

Nämä suunnitelmat sisältävät ohjeistukset opiskelijan suojaamiseksi kriisi-, uhka- ja vaaratilanteissa sekä väkivaltatilanteissa.

Kiusaamista seurataan kyselyillä ja havainnoimalla. Mahdollisiin kiusaamistilanteisiin puututaan lukiossa nopeasti keskustelemalla opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.

4 YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO

Opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskelijahuoltoon. Yksilökohtaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia opiskelijaterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä monialaisessa asiantuntijaryhmässä toteutettavaa yksilökohtaista opiskelijahuoltoa. Moniammatilliseen asiantuntijaryhmään kuuluvat lukiossa koulukuraattori, terveydenhoitaja ja opinto-ohjaaja.

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun psykologin tai kuraattorin kanssa on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä koulutyöpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija, hänen huoltajansa tai opettajansa on tätä pyytänyt. Kiireellisissä tapauksissa henkilökohtainen tapaaminen on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 15 §)

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoillon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella. Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 14§)

Kannuksen lukion tuvassa pyritään puuttumaan nopeasti yksittäisten opiskelijoiden opiskeluhooltotarpeisiin. Huolen herätessä opiskelija itse tai kuka hyvänsä työyhteisön jäsen voi ottaa yhteyttä johonkin moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäseneseen. Moniammatillinen asiantuntijaryhmä kootaan tarvittaessa. Moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäsen tuo asian kokoukseen, johon osallistuu ryhmän jäsenten lisäksi opiskelija ja opiskelijan niin halutessa vanhemmat tai joku muu opiskelijalle läheinen henkilö opiskelijan kirjallisella luvalla. Tarvittaessa kokoukseen kutsutaan opiskelijan luvalla muitakin asiantuntijoita.

4.1 Opiskeluhohtokertomuksen laatiminen

Monialaisen asiantuntijaryhmän yksittäistä oppilasta koskevasta asiasta laaditaan aikajärjestyksessä etenevä, jatkuva kertomus. Terveystietäjällä, kuraattorilla ja koulupsykologilla on käytössään tietojärjestelmä, jonne he kirjaavat yksittäisen oppilaan tiedot tavatessaan häntä henkilökohtaisella käynnillä tai osallistuessaan monialaiseen asiantuntijaryhmään.

Kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- yksittäisen opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- asian aihe ja vireillepanija
- opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet, kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- tiedot asian käsittelystä oppilashuoltoryhmän kokouksessa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- toteutetut toimenpiteet
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa

Jos sivulliselle annetaan opiskeluhohtokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi

merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

4.2 Opiskeluhoitorekisterin salassapito- ja kirjaamiskäytänteet

Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Rekisterin vastuuhenkilö päättää tietojen luovuttamisesta ja määrittää käyttöoikeudet rekisteriin.

Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta opiskelijalta tai alaikäisen opiskelijan ollessa kyseessä hänen huoltajaltaan, jos opiskelijalla itsellään ei ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä. Tiedon luovuttamiseen oikeuttavat myös eräät lait (Julkisuuslaki 24 § ja Perusopetuslaki 40 §).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja koulupsykologi kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti kuraattori kirjaa asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.

6 OPISKELUHUOLLON YHTEISTYÖ MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Kannuksen lukion tuva tekee yhteistyötä muiden nuoria palvelevien tahojen kanssa. Näitä ovat mm. kaupungin vapaa-ajan toimi, seurakunta ja etsivä nuorisotyö. Tämän yhteistyön puitteissa oppilaitoksessa järjestetään hyvinvointia tukevia teemapäiviä.

Lukion opiskeluhoito tekee opiskelijoiden asioissa tarvittaessa yhteistyötä myös Keski-Pohjanmaan keskussairaalan, esim. nuorisopsykiatrian poliklinikan ja osaston kanssa.

Sosiaalitoimen yhteistyötä tehdään tarvittaessa esimerkiksi selvittämällä nuoren ja perheen palveluiden tarvetta. Lastensuojelun lisäksi sosiaalihuoltolain alaisia palveluita ovat ohjaus, neuvonta, perhetyö ja toimeentulo. Opetustoimen palveluksessa olevat henkilöt ja

terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää alaikäisestä nuoresta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Lastensuojelullisesta huolesta voidaan tehdä joko yhteydenotto, yhteistyössä nuoren perheen kanssa, tuen tarpeen kartoittamiseksi tai suoraan lastensuojeluilmoitus. Molemmissa tapauksissa on suositeltavaa kertoa asiasta myös kyseessä olevalle nuorelle ja hänen perheelleen.

Nuorten päihde- ja mielenterveystyö on osa opiskeluhoitoa. Varhainen tunnistaminen ja puuttuminen ovat ensiarvoisen tärkeitä. Oppilaan huolestuttavasta päihteiden käytöstä tai sen epäilystä voi kertoa terveydenhoitajalle tai koulukuraattorille. He tekevät ensiarvion ja ohjaavat tarvittaessa jatkohoitoon. Päihdetyöntekijä tulee pyydettäessä ensimmäisen tapaamisen koululle, jolloin tapaaminen voi olla yhteistapaaminen oppilaan, huoltajien ja huolensa esittäneen

työntekijän esim. terveydenhoitajan tai kuraattorin tai opettajan kanssa. Alaikäisen opiskelijan

kohdalla myös lastensuojelun työntekijä kutsutaan paikalle.

Kannuksen lukiossa kehitetään terveystiedon ja terveysneuvonnan yhteissuunnittelua.

Kannuksen lukion tuvan opiskeluhuoltoryhmä tekee yhteistyötä myös Keski-Pohjanmaan

ammattiopiston, Kannuksen toimipisteen opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tätä yhteistyötä toteutetaan opiskelijahuoltoryhmien yhteisillä tapaamisilla sekä

esimerkiksi yhteisillä ryhmäytyspäivillä ja yhteisillä luennoilla yms. tilaisuuksilla.

6 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttamista ja seurantaa arvioidaan keväisin koko koulun

arviointi- ja palautekeskustelussa. Keskustelun pohjana käytetään kouluterveyskyselyä sekä

vuoden aikana toteutettuja kyselyitä. Arviointia toteutetaan myös opettajien kokouksissa sekä

hyödyntämällä laatukortteihin perustuvia kyselyitä.

2.5. Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee koulutuksen toteutuksen ottaen huomioon opiskelijoiden tavoitteet ja edellytykset sekä eri koulutuksen järjestäjien yhteistyön. Koulutuksen järjestäjän on tärkeä huomioida sekä opiskelijoiden erityistarpeet että heidän tosiasialliset mahdollisuutensa korottaa perusopetuksen arvosanoja, suorittaa lukio-opintoja sekä ammatillisen perustutkinnon osia tai niitä pienempiä kokonaisuuksia.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 12 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä laatii koulutuksen toteuttamisesta suunnitelman. Suunnitelmassa kuvataan

1. koulutuksen järjestäjän tarjoamat koulutuksen osat, niiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointi sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen koulutuksen osittain
2. muilta koulutuksen järjestäjiltä hankittavat koulutuksen osat
3. perusopetuksen arvosanojen korottaminen erityisessä tutkinnossa
4. lukio-opintojen ja ammatillisten perustutkinnon osien ja osien osa-alueiden suorittaminen
5. opinto-ohjauksen järjestäminen
 - 5.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 5.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
 - 5.3 toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa
6. erityisen tuen järjestäminen
 - 6.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 6.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
7. yhteistyö
 - 7.1 koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä
 - 7.2 kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla
 - 7.3 työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan seuraavia koulutuksen järjestäjän lakisääteisiä suunnitelmia (1215/2020, 26 §)

- opiskeluhoitosuunnitelma sisältäen suunnitelman opiskelijoiden suojaamisesta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä,
- tasa-arvosuunnitelma
- yhdenvertaisuussuunnitelma

3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

3.1. Palaute osaamisen kehittymisestä

Opiskelijalla on oikeus saada palautetta osaamisensa kehittymisestä koulutuksen aikana. Palautteella ohjataan ja kannustetaan opiskelijaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä itsearviointiin (1215/2020, 15 §).

Opiskelijaa ohjataan arvioimaan itseään realistisesti ja kehittämään omaa toimintaansa opiskelijana. Opettajan sekä muun ohjaus- ja opiskeluhenkilöstön antama palaute on kannustavaa ja realistista, opiskelijan vahvuuksia ja kehittymistä tukevaa.

Palautetta antavat opetuksesta vastaavat opettajat ja muut opiskelijan opetukseen, ohjaukseen ja tukeen osallistuvat koulutuksen järjestäjän edustajat.

3.2. Opiskelijan osaamisen arviointi

Koulutuksen osien arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisesta ja tukee koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Osaamisen arvioinnilla tarkoitetaan sen arviointia, onko opiskelija saavuttanut koulutuksen perusteiden mukaiset koulutuksen osan tavoitteet. Arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää kunkin koulutuksen osan opetuksesta vastaava opettaja. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osat arvioidaan hyväksytyt / hylätyt. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Koulutuksen järjestäjä voi omassa suunnitelmassaan määrittellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osien arviointi perustuu monipuolisiin arviointimenetelmiin. Opiskelijat voivat osoittaa osaamistaan monipuolisesti heille soveltuvin tavoin. Opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen tulee ottaa huomioon suunniteltaessa osaamisen osoittamisen tapoja. Esimerkiksi tilanteissa, joissa kirjallinen tuottaminen on haastavaa, opiskelijalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan muilla tavoin. Arvioinnissa voidaan käyttää myös muita tarkoituksenmukaisia erityisjärjestelyjä.

Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti. Todistuksen suorituksesta antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämislupa.

3.3. Todistukset

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa käytetään seuraavia todistuksia:

- Todistus suoritetuista koulutuksen osista
- Todistus suoritetuista opinnoista

Todistus suoritetuista koulutuksen osista

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen suoritetuista koulutuksen osista, kun opiskelija päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen päättämällä tarkoitetaan tilannetta, jolloin opiskelija on suorittanut hyväksytysti

henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassaan tavoitteeksi asetetut koulutuksen osat. Jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen, hänelle annetaan todistus ennen eroamista tai keskeyttämistä suoritetuista koulutuksen osista.

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä. (1215/2020, 16 §.)

Todistukseen suoritetuista koulutuksen osista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittaman koulutuksen laajuus viikkoina
- opiskelijan suorittamat koulutuksen osat ryhmiteltyinä koulutuksen perusteiden mukaisesti, laajuudet viikkoina ja arvosana (hyväksyty/hylätty)
- päiväys ja allekirjoitus
- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määräämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko
- muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Tämän todistuksen tai opintosuoritusotteen antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on kyseisen koulutuksen järjestämislupa. Näissä todistuksissa tai opintosuoritusotteissa noudatetaan kyseessä olevan koulutusmuodon säädöksiä.

Todistus suoritetuista opinnoista

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijan pyynnöstä todistuksen suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen. Todistus suoritetuista opinnoista annetaan niistä opinnoista, joissa koulutuksen osan suorittaminen oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti on jäänyt kesken.

Todistukseen suoritetuista opinnoista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittama koulutuksen laajuus viikkoina
- päiväys ja allekirjoitus
- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määräämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko tai arviointiasteikot
- muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittamien opintojen sisältö.

4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

4.1. Opiskelijan velvollisuudet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (1215/2020, 20 §.)

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Vahingoista tulee ilmoittaa alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Koulutuksen järjestäjä päättää esimerkiksi siitä, miten poissaoloista tulee ilmoittaa ja myös poissaolojen hyväksyttävyydestä. Valmentavassa koulutuksessa noudatetaan oppilaitoksen ohjeita poissaoloissa, niiden seuraamisessa ja puuttumisessa niihin. Kurinpitoasioissa noudatetaan oppilaitoksen kurinpitosuunnitelmaa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä (1215/2020, 18 §). Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Opiskelijalla on velvollisuus osallistua oman opiskeluohjelmansa mukaiseen opetukseen. Hyväksytyt poissaolon syy on sairaus tai rehtorin, ryhmänohjaajan tai opettajan antama lupa. Mikäli opiskelija joutuu olemaan sairauden vuoksi poissa koulusta, siitä tulee ilmoittaa ryhmänohjaajalle. Poissaolon jälkeen opiskelija selvittää ao. opettajan kanssa korvaavat tehtävät. Poissaolot vaikuttavat aina arviointiin.

Mikäli opiskelija jättäytyy pois koulusta selittämättä poissaolojaan, siirtyä asian hoitaminen opiskelijahuoltoryhmälle.

4.2. Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa sovelletaan, mitä asianomaisen järjestäjän osalta perusopetuslaissa, lukiolaissa tai ammatillisesta annetussa laissa säädetään (1215/2020, 26 §)

- opetuksen julkisuudesta,
- kokeilusta,
- erityisopetuksen tai erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä,
- oppilas- ja opiskeluhollosta,
- henkilöstöstä,
- yhteistyöstä opiskelijoiden huoltajien kanssa,
- oppilas- ja opiskelijakunnasta,
- koulutuksen arvioinnista sekä
- tietojensaannista ja henkilötietojen salassapidosta ja käsittelystä, jollei laissa toisin säädetä.

Lisäksi sovelletaan, mitä kurinpidosta ja siihen liittyvistä menettelyistä säädetään perusopetuslaissa, lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa ei kuitenkaan sovelleta perusopetuslain 36 §:ään kirjattua jälki-istuntoa.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osaa, sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n säännöstä opiskelijaksi ottamisen esteistä sekä mainitun lain 9 luvun säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja huumausainetestauksesta (ns. SORA-lainsäädäntö).

5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman viikkomäärän mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa mahdollisten pienempien kokonaisuuksien tavoitteet, keskeisen sisällön ja arvioinnin suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamisesta.

Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan ne koulutuksen osat, joihin hän osallistuu, sekä niiden laajuus ja tavoitteet. Opiskelijalle valitaan sopivat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Suunnitelma päivitetään koulutuksen edetessä.

5.1. Laaja-alainen osaaminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia ja osaamista. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn muodostamaa kokonaisuutta, joka kytketään koulutuksen osien sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana valmentavan koulutuksen osien arviointia. Laaja-alainen osaaminen on osa jokaisen koulutuksen osan tavoitteita.

Valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Opiskelijalla tulee olla tarvittavat perusvalmiudet, riittävä tutkintokielen osaaminen ja tietotekniset valmiudet sekä monipuoliset opiskelutaidot. Lisäksi hänellä tulee olla riittävä hyvinvointiosaaminen, jotta hän jaksaa opiskella ja oppia. Laaja-alaiseen osaamisen liittyvät lisäksi opiskelijan ymmärrys kulttuurisesta moninaisuudesta, yhdessä toimimisesta sekä kestävään kehitykseen liittyvä ymmärrys.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueita toteutetaan eri koulutuksen osissa suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Kuvausten tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista:

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet näkyvät kaikissa opintokokonaisuuksissa eri painotuksin.

5.1.1. Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

5.1.2. Monilukutaito

Opiskelija kehittyä viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja

arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

5.1.3. Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

5.1.4. Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

5.1.5. Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

5.1.6. Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestäväen kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestäväen kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestäväen elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

5.1.7. Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

5.1.8. Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuaan kielenoppijana ja -käyttäjänä.

6. Koulutuksen osat

6.1. Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus, 0 - 20 vk

Koulutuksen osassa painottuvat opiskelijan arjessa toimimisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taitojen vahvistaminen. Arjen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen nähdään opiskelijan terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta edistävänä. Tavoitteena on myös vahvistaa arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja.

Tavoitteet

- arvioi ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan
- tuntee mielen hyvinvoinnin perusteet ja tapoja vahvistaa sitä
- kehittää kotitalousosaamistaan
- vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa
- perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja
- tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimintaa
- hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi
- suunnittelee ja tekee arkielämään liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä
- tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään
- tutustuu erilaisiin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin liikunnan, taiteen, kulttuurin tai muiden tapahtumien avulla

Arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden sisällöt:

- Kotitalous 0-2 viikkoa
 - harjoitellaan ruoan laittoja ja leivontaa
 - perehdytään arjessa tarvittaviin perustaitoihin, kuten siivoukseen, pyykinpesuun, kodinhuoltoon
- Käsityö 0-2 viikkoa
 - perehdytään käsityötekniikoihin oman valinnan mukaan
 - mahdollisuus valita kovat tai pehmeät materiaalit
 - mahdollisuus korjata omia vaatteita, kulkuvälineitä tai huonekaluja
- Elämänhallinta 0-2 viikkoa
 - työhakemuksen ja cv:n tekeminen
 - omien terveysasioiden hoitaminen
 - raha-asioista huolehtiminen
 - veroilmoitus
 - opintotukihakemus ym. tukiasiat
 - palo- ja pelastustaidot sekä ensiapu
 - yhdessä tekeminen
 - sosiaalisten taitojen harjoittelu

Laaja-alainen osaaminen

Hyvinvointiosaaminen

Opiskellaan terveellisiä elämäntapoja ja oman hyvinvoinnin ylläpitämistä. Opiskelija ymmärtää mielekkään tekemisen yhteyden hyvinvointiin.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää, että yhteiskunnan jäsenillä on sekä oikeuksia että velvollisuuksia. Opiskelija hallitsee yhteiskuntataitoja.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija ymmärtää, että hänellä on oikeus omiin mielipiteisiin ja niiden ilmaisemiseen rakentavasti.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää oman toimintansa vaikutuksen ympäristöön ja oivaltaa pientekin tekojen merkityksen.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa liittyviä tekijöitä ja osaa vahvistaa omaa hyvinvointiaan arjessa. Hän tutustuu itselleen sopiviin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätty.

6.2. Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk

Koulutuksen osa sisältää ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti. On tärkeää, että opiskelija saa opiskeluun riittävästi tukea sekä valmentavassa koulutuksessa että suorittaessaan ammatillisia opintoja valmentavan koulutuksen aikana.

Opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot ammatilliseen opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa kielitaitoa.

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan tutkinnon osia sekä pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita. Valmentavan koulutuksen aikana

opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Tavoitteet

- saavuttaa riittävän taidon ammatillisten opintojen opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää alakohtaiseen koulutukseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintäteknikkaa opiskelun apuna
- tutustuu ammatilliseen koulutukseen, sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida ammatillisen koulutuksen sopivuuden itselleen
- suorittaa itselleen sopivan ammatillisen koulutuksen opintoja (ammatilliset tutkinnon osat tai yhteiset tutkinnon osat).

Ammatillisen koulutuksen opintojen ja niihin valmentautumisen sisällöt:

- Ammatillisten tutkintojen osien tai tutkinnon osia pienempien kokonaisuuksien suorittaminen 0-30 viikkoa
 - toteutetaan yhteistyössä Kpedu:n Kannuksen yksikön kanssa
- Ammatilliseen koulutukseen tutustuminen 0-1 tuntia
 - tutustutaan ammatilliseen koulutukseen hakeutumiseen
 - tutustutaan oppisopimuskoulutusmalliin
 - perehdytään ammatillisiin tutkintoihin

Keskeinen sisältö

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen, ja sen asettamiin vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan ammatillisia opintoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Ammatillisten opintojen rinnalla opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintäteknikan käyttämistä osana opiskelua. Osana tutkintokielen vahvistamista opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista.

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelija voi suorittaa valmentavan koulutuksen aikana yhteisiä tutkinnon osia tai osa-alueita, ammatillisen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon osia, arvioidaan ne ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on ammatillisen koulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät ammatillisesta koulutuksesta annetussa lainsäädännössä tarkoitetut arvioijat.

6.3. Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot, 2 - 10 vk

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa kehitetään opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelutaitoja, kuten kykyä työskennellä ja opiskella itsenäisesti, suunnitella omia opintoja ja ajankäyttöä sekä tehdä opintoihin liittyviä valintoja. Opiskelijaa tuetaan tiedostamaan koulutuksen ja työnteon merkitys omassa elämässään. Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kehittymiseen liittyvät kiinteästi opiskelu/tutkintokielen taidon ja erityisesti urasuunnitteluun liittyvien tekstitaitojen hallinta.

Tavoitteet

- asettaa ja arvioi oman elämänsä tavoitteita ja toiveita
- osaa kuvata itseänsä oppijana ja opiskelijana
- tutustuu erilaisiin tapoihin oppia ja hankkia osaamista
- käyttää soveltuvia opiskelutaitoja
- osaa suunnitella omia opintojaan tavoitteellisesti
- osaa etsiä tietoa itseään kiinnostavista jatko-opinnoista sekä työelämävaihtoehtoista
- tarkastelee vaihtoehtoisia uramahdollisuuksiaan myös tulevaisuuden näkökulmasta
- arvioi omaa soveltuvuuttaan eri aloille
- osaa tehdä realistisen jatko-opintosuunnitelman ja hakeutuu sen mukaisesti koulutukseen
- valmistautuu opiskelemaan lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa
- ymmärtää ja osaa käyttää opiskelu- ja urasuunnitteluun liittyvää kieltä.

Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot / sisällöt:

- opinto-ohjaus 1-2 viikkoa
 - tutustutaan koulutusvaihtoehtoihin, ammatteihin ja työelämään
 - harjoitellaan opiskelutaitoja
 - kehitetään itsetuntemustaitoja
 - tehdään jatko-opintosuunnitelma
 - toteutetaan oppilaitos- ja yritysvierailuja
- ryhmänohjaus 1 viikko
 - tutustutaan ja varmennetaan opiskelukäytäntöjä
 - käsitellään ajankohtaisia opiskeluun liittyviä asioita
 - osallistutaan koulun yhteiseen toimintaan
 - harjoitellaan olemaan ryhmässä
- henkilökohtainen ohjaus 1 viikko
 - laaditaan henkilökohtainen opiskelu- ja urasuunnitelma
 - tarkastellaan suunnitelman toteutumista säännöllisin väliajoin
 - tuetaan opiskelijaa mahdollisissa opiskeluun liittyvissä haasteissa
 - suunnitellaan mahdolliset tet-jaksot

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Harjoitellaan oman opintosuunnitelman tekemistä, erilaisia opiskelutekniikoita ja oppimaan oppimista.

Digiosaaminen

Opetellaan käyttämään opiskelussa tarvittavia tietokoneohjelmia. Harjoitellaan käyttämään digitaalisia palveluita.

Vuorovaikutusosaaminen

Harjoitellaan ryhmässä toimimista ja ryhmätyöskentelytaitoja.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija tutustuu työelämään ja yrityksiin. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen.

Keskeinen sisältö

Keskeinen sisältö

- Opiskelutaidot
- Tutustuminen jatko-opintoihin ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään
- Tutustuminen lukiokoulutuksen ja/tai ammatillisen koulutuksen toteutustapoihin ja käytänteisiin
- Tutustuminen eri alojen koulutukseen sekä koulutusvierailut ja -kokeilut

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

6.4. Perustaitojen vahvistaminen, 0 - 30 vk

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan lukutaitoon, numeerisiin taitoihin ja digitaitoihin liittyvää osaamista. Lisäksi koulutuksen osa mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän arvosanojen korottamisen erityisessä tutkinnossa. Keskeistä opiskelussa on eri tiedonalojen tekstitaitojen sekä opiskelutaitojen vahvistaminen.

Tavoitteet

- saavuttaa sellaiset perustaidot (luku-, numero- ja digitaidot), joiden avulla hän pystyy opiskelemaan toisen asteen opinnoissa
- saavuttaa sellaisen opiskelu/tutkintokielen taidon, että se mahdollistaa toisen asteen koulutukseen osallistumiseen
- kehittää eri tiedonalojen kielen osaamista ja käyttää opiskeltavaan aineeseen sopivia opiskelumenetelmiä
- korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja erityisessä tutkinnossa, mikäli se on toiselle asteelle hakeutumisen näkökulmasta tarpeellista

Perustaitojen vahvistamisen sisällöt:

- digitaidot 1 viikko
 - harjoitellaan opiskelussa tarvittavien ohjelmien käyttöä

- harjoitellaan esitysten tekemistä
- harjoitellaan tekstinkäsittelyä ja muita ohjelmia
- perehdytään tekijänoikeuksiin
- harjoitellaan kuvankäsittelyn perustaitoja
- harjoitellaan mediakriittisyyttä
- äidinkieli 0-4 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen äidinkielen oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- suomi toisena kielenä (S2) 0-4 viikkoa
 - kartoitetaan opiskelijan kielitaidon taso eurooppalaisen viitekehyksen mukaan
 - vahvistetaan opiskelijan suomen kielen taitoa
 - luodaan edellytyksiä hakea ammatilliseen tai lukiokoulutukseen
- englanti 0-3 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen englannin kielen oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- ruotsi 0-1 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen ruotsin kielen oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- matematiikka 0-4 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen matematiikan oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Fysiikka 0-1 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen fysiikan oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Kemia 0-1 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen kemian oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Biologia 0-2 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen biologian oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Maantiede 0-2 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen maantieteen oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Terveystieto 0-1 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen terveystiedon oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Uskonto (ev.lut.) 0-1 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen uskonnon oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Historia 0-2 viikkoa
 - vahvistetaan perusopetuksen historian oppimäärän sisältöjä
 - tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen
- Yhteiskuntaoppi 0-3 viikkoa

- vahvistetaan perusopetuksen yhteiskuntaopin oppimäärän sisältöjä
- tarjotaan mahdollisuus perusopetuksen oppimäärän arvosanan korottamiseen

Laaja-alainen osaaminen

Digiosaaminen

Hyvinvointiosaaminen

Kulttuuriosaaminen

Monilukutaito

Oppimaan oppiminen

Vuorovaikutusosaaminen

Yhteiskuntaosaaminen

Ympäristöosaaminen

Keskeinen sisältö

Opiskelija vahvistaa valmiuksiaan hakeutua toisen asteen koulutukseen ja suoriutua siitä tavoitteidensa mukaisesti. Perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet, jotka opiskelija tarvitsee selviytyäkseen toisen asteen opinnoista.

Opetuksen lähtökohtana ovat perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt.

Kaikessa opetuksessa tuetaan opiskelu/tutkintokielen taitoja, opetettavan tiedonalan tekstitaitoja, oppimistaitoja ja digitaalisia taitoja. Kun opiskelija korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja erityisessä tutkinnossa, opetuksen sisällöt, tavoitteet ja arviointi toteutuvat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja lainsäädännön mukaisesti.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätty.

Jos opiskelija korottaa perusopetuksen arvosanoja, arvioidaan ne perusopetuksen lainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltyjen päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti

(perusopetuslain 628/1998, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa). Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on perusopetuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät perusopetuslainsäädännön mukaisesti perusopetuksen opettajat.

6.5. Valinnaiset opinnot, 0 - 10 vk

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittaa valinnaisia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta tai valtakunnallisesta) tarjonnasta. Valinnaiset koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta. Opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin opiskelukieli, voidaan järjestää oman äidinkielen opetusta. Valinnaiset opinnot voivat sisältää myös esimerkiksi järjestöissä tehtävää vapaaehtoistyötä ja siihen liittyviä kursseja.

Tavoitteet

Laaja-alainen osaaminen

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelijan ymmärtää taito- ja taideaineiden merkityksen hyvinvoinnin edistäjänä.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelijan kulttuurinen ja kielellinen identiteetti vahvistuu.

Keskeinen sisältö

Valinnaisten opintojen sisällöt:

- Musiikki 0-4 viikkoa
 - Mahdollisuus suorittaa lukion musiikin 1. opintojakso, jolla opetellaan ja kehitetään yhdessä laulu- ja musisointitaitoja. Pohditaan musiikin merkitystä, tutustutaan eri genreihin kuuntelutehtävien ja keskustelujen kautta. Tutustutaan myös musiikkiteknologian mahdollisuuksiin. Tavoitteena on löytää oma tapa nauttia musiikista!
 - Mahdollisuus suorittaa lukion musiikan 2. opintojakso, jolla vahvistetaan oppilaan musiikillista identiteettiä suhteuttamalla suomalainen musiikkikulttuuri eurooppalaiseen musiikkikulttuuriin. Musisoinnin ja kuuntelun avulla kiinnitetään huomio omaan musiikilliseen ilmaisuun.
 - Mahdollisuus korottaa perusopetuksen musiikin oppimäärän arvosanaa
- Kuvataide 0-4 viikkoa
 - Mahdollisuus suorittaa lukion kuvataiteen 1. opintojakso, jolla keskitytään omaan kuvataiteelliseen tekemiseen ja tutustutaan ajankohtaisiin ilmiöihin taiteen keinoin. Opiskelija ymmärtää kuvataiteen merkityksen omassa elämässään, globaalissa maailmassa ja historiallisena jatkumona. Opiskelija käyttää ja kokeilee monipuolisesti erilaisia työvälineitä ja menetelmiä. Opitaan katsomaan, analysoimaan ja ymmärtämään omaa ja muiden tuottamaa kuvaa.

- Mahdollisuus suorittaa lukion kuvataiteen 2. opintojakso, jolla opiskelija tutustuu rakennettuun ja luonnonympäristöön sekä muotoiluun. Opiskelijan oma ympäristö on lähtökohtana tilan, paikan ja muotoilun tutkimiselle. Opintojaksolla ideoidaan ja tehdään luovia materiaalikokeiluja, esim. pienoismalleja ja esinesuunnittelua. Mikä tekee paikasta viihtyisän, tavarasta toimivan?
- Mahdollisuus korottaa perusopetuksen kuvataiteen oppimäärän arvosanaa
- Liikunta 0-4 viikkoa
 - Mahdollisuus suorittaa lukion liikunnan 1. opintojakso, jonka tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää fyysisen aktiivisuuden ja toimintakyvyn terveyden ja hyvinvoinnin perusedellytyksenä. Opiskelija harjaantuu liikuntataidoissaan ja kehollisessa ilmaisussaan sekä saa tietoja ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Opiskelija saa kokemuksia yhdessä liikkumisesta reilun pelin hengessä. Opiskelijan koettu liikunnallinen pätevyys vahvistuu uuden oppimisen, liikunnan tuoman ilon ja virkistyneen myötä.

Opintojakson keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen.
 - Mahdollisuus suorittaa lukion liikunnan 6. opintojakso, jonka tavoitteena on kehittää jo opittuja palloilutaitoja syventäen pelikäsitystä. Opintojaksolla on mahdollisuus pelata erilaisia pallopelejä monipuolisesti. Mahdollisuuksien mukaan pyritään tutustumaan myös uusiin palloilulajeihin. Liikunnallinen sisältö suunnitellaan yhdessä opettajan ja opiskelijaryhmän kanssa.
 - Mahdollisuus korottaa perusopetuksen liikunnan oppimäärän arvosanaa

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

6.6. Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen, 0 - 20 vk

Koulutuksen osassa keskitytään keskeisiin työelämätaitoihin ja tuetaan työelämässä tapahtuvaa oppimista. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oman toiminnan ohjaamista sekä viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Opiskelija tutustuu työelämässä tapahtuvaan koulutukseen.

Tavoitteet

- tuntee työnhaun prosessin
- tutustuu työpaikkoihin oppimisympäristöinä
- tuntee työelämän ja yrittäjyyden keskeiset periaatteet
- osaa toimia työyhteisön jäsenenä työpaikalla
- osaa ajankäytön suunnittelua ja hallintaa
- tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa työpaikalla
- tuntee mahdollisuutensa kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan
- tutustuu yleisimpiin työpaikalla käytössä oleviin tietokoneohjelmiin ja työpaikan vuorovaikutustilanteiden kieleen

- tiedostaa tulevaisuuden haasteet ja työelämän muutokset

Työelämätaitojen ja työelämässä tapahtuvan oppimisen sisällöt:

- työelämätaitojen kurssi 0-1 viikkoa
 - työsopimuksen tekeminen
 - työntekijöiden järjestäytyminen ja ammattiliittoihin tutustuminen
 - työnhaku prosessina
 - cv:n tekeminen
 - työhaastattelu ja siihen valmistautuminen
 - työelämän käytännöt
 - mahdolliset yritysvierailut ja yrittäjävierailut koululle
 - kelan palvelut
 - te-keskusten palvelut
- työelämään tutustuminen 0-5 viikkoa
 - hankitaan yhdessä nuoren kanssa tet-paikka
 - laaditaan tavoitteet tet-jaksolle
 - tutustutaan työpaikan erilaisiin ammatteihin ja tehtäviin
 - seurataan tavoitteiden toteutumista
 - laaditaan loppuraportti ja itsearviointi tet-jaksosta

Laaja-alainen osaaminen

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää kaiken työn merkityksen. Opiskelija tutustuu itseään kiinnostaviin työmahdollisuuksiin.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija oppii ymmärtämään suomalaista ja kansainvälistä työkuulttuuria.

Oppimaan oppiminen

Opiskelija oivaltaa, että myös työssä voi oppia.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija oivaltaa, että työ luo hyvinvointia.

Keskeinen sisältö

- työn hakeminen; sopivan työpaikan löytäminen, työhakemuksen tekeminen, työhaastattelussa toimiminen
- työelämän pelisäännöt
- osaamiskortit (esim. hygieniapassi, työturvallisuuskortti)
- yrittäjyyden perusteet
- työelämään tutustuminen / työelämässä tapahtuva oppiminen

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

6.7. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk

Koulutuksen osa sisältää lukiokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja lukio-opintoja opiskelijan valmiuksien mukaisesti. Suorittaessaan lukio-opintoja opiskelija saa tukea opiskelutaitojen ja -valmiuksien kehittämiseen osana valmentavaa koulutusta.

Opiskelija vahvistaa opiskelukielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniiikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee lukiossa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot lukio-opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti tiedonalojen kielen taitoaan eli eri oppiaineiden tekstitaitoja.

Opiskelija tutustuu lukiokoulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan lukion opintojakson tai opintojaksoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa lukiokoulutuksessa.

Tavoitteet

- saavuttaa riittävän taidon lukion opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää opiskeltavaan oppiaineeseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniiikkaa opiskelun apuna
- tutustuu lukiokoulutukseen ja sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida lukio-opintojen sopivuuden itselleen
- suorittaa kiinnostusten ja tavoitteidensa mukaisia lukion opintoja

Lukiokoulutuksen opintoihin ja niihin valmentautumisen sisällöt:

Äidinkieli 1 (0-1 viikko)

Opiskelija harjoittelee erilaisten ja monimuotoisten tekstien tuottamista, tulkitsemista ja arviointia sekä niiden rakenteita ja ilmaisutapoja. Hän tutustuu kirjoitusprosessin eri vaiheisiin ja rohkaistuu kirjoittajana. Hänen käsityksensä itsestään tekstien tulkitsijana ja tuottajana sekä palautteen antajana ja vastaanottajana vahvistuu. Hän osaa käyttää muita tekstejä oman kirjoittamisen pohjana.

Äidinkieli 2-3 (0-1 viikko)

Opiskelija kehittää kieli- ja tekstitietoisuuttaan. Hän syventää ymmärrystään kielestä ja teksteistä merkityksiä rakentavina kokonaisuuksina. Hän lisää viestintärohkeuttaan, syventää viestijäkuvaansa sekä käsitystään kielestä ja identiteetistä. Opiskelija ymmärtää kielen sosiaalisen luonteen ja merkityksen niin yksilön kuin yhteisöjen kannalta ja syventää ryhmäviestintätaitojaan sekä oppii analysoimaan ja arvioimaan ryhmäviestinnän ilmiöitä. Hän oppii tarkastelemaan kielen ja nonverbaalisten keinojen merkitystä ja tilanteista vaihtelua eri vuorovaikutustilanteissa.

Äidinkieli 4 (0-1 viikko)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa lukemisen tapojaan. Hän tutustuu kauno- ja tietokirjallisuuden lajeihin ja ilmaisukeinoihin ja monipuolistaa taitoaan lukea, analysoida ja tulkita monimuotoista kirjallisuutta tarkoituksenmukaista lähestymistapaa ja käsitteistöä hyödyntäen. Hän harjaantuu ymmärtämään kirjallisuuden monitulkintaisuutta.

Englanti 0 (0-1 viikko)

Opintojakson tehtävänä on valmistaa opiskelijaa lukion englannin opiskeluun. Opintojakso keskittyy peruskoulun englannin oppimäärään kertaamiseen. Opintojakso suoritetaan ennen muita lukion pakollisia englannin opintojaksoja.

Englanti 1-2 (0-2 viikkoa)

Opintojakson tehtävänä on avata lukion kieltenopiskelun tavoitteita suhteessa jatkuvaan oppimiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin muutosten monikielisessä maailmassa. Opintojakso totuttaa opiskelijaa lukion kieltenopiskeluun, jossa kohdekieltä käytetään mahdollisimman paljon. Tehtävänä on kehittää opiskelijan kielitietoisuutta ja kieli-identiteettiä sekä itse- ja vertaisarviointitaitoja sekä vahvistaa opiskelijan ja ryhmän hyvinvointiosaamista.

Opintojakson tehtävänä on myös tarkastella englannin kielen aseman kehittymistä lingua francana globaaleissa konteksteissa ja vuorovaikutustilanteissa, joissa englanti ei välttämättä ole kenenkään äidinkieli. Tehtävänä on myös tarkastella, miten kieli ja kielitaito vaikuttavat eettisesti kestävään toimintaan kaikessa viestinnässä. Opintojaksossa avataan rakentavan vuorovaikutuksen (mediaatio) käsitettä keskeisenä kielitaidon osa-alueena.

Englanti 3 (0-1 viikko)

Opintojakson tehtävänä on syventää kulttuurista ymmärrystä. Opintojaksossa tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta sekä arvoja ja merkityksiä, jotka välittyvät kulttuurin kautta yksilölle ja yhteisölle. Taiteiden merkitystä tarkastellaan niiden vaikuttavuuden kautta. Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään muita opintoja tai oppimisympäristöjä sekä elämänpiirejään. Opintoihin voidaan sisällyttää laajahko luovan ilmaisun tuotos.

Ruotsi 0 (0-1 viikko)

Opintojakson aikana kerrataan peruskoulun keskeistä sanastoa ja kielioppia ja vahvistetaan opiskelijan taitoja ruotsin kielen ymmärtämisessä ja tuottamisessa. Opintojakso suoritetaan ennen muita ruotsin pakollisia opintojaksoja.

Ruotsi 1-2 (0-2 viikkoa)

Opintojakson aikana opiskelija pohtii omaa kielitaitoaan ja omia vahvuuksiaan. Tavoitteena on rohkaistua käyttämään ruotsin kieltä arkipäiväisissä tilanteissa. Pohditaan omia opiskelustrategioita ja etsitään itselle sopivia työtapoja. Syvennetään tietämystä suomen ja ruotsin kielen vaikutuksesta toisiinsa ja Suomen kieliolosuhteista. Aihepiirinä opiskelijan omasta elämästä, ihmissuhteista ja lähiympäristöstä kertominen ruotsiksi. Harjoitellaan myös palautteen antamista ja vastaanottamista. Opintojakson aikana opiskelija laatii myös kieliprofiilin ja asettaa omia tavoitteita oppimiselle.

Matematiikka 1 (0-1 viikko)

Vahvistetaan pohjaa matematiikan opinnoille lukiossa. Syvennetään keskeisten laskutoimitusten osaamista. Lisäksi tutustutaan tärkeimpiin matematiikan ohjelmistoihin.

Matematiikka 2 (lyhyt) (0-1 viikko)

Matematiikkaa jokapäiväisen elämän ongelmien ratkaisemisessa. Yhtälöiden, polynomifunktioiden ja lukujonojen käsittelyä ja soveltamista.

Matematiikka 3 (lyhyt) (0-1 viikko)

Kuvioiden ja kappaleiden geometrinen ominaisuuksien tutkimista ja geometrinen ongelmien ratkaisua. Suorakulmaisen kolmion trigonometriaa sekä pinta-alojen ja tilavuuksien laskemista.

Fysiikka 1-2 (0-1 viikko)

Fysiikan merkitys historian eri vaiheissa ja nykypäivänä. Fysikaalisen tiedon rakentumisen periaatteet. Luonnontieteellisten kokeiden toteuttaminen. Energian tuotanto ja vaikutukset ympäristöön.

Kemia 1-2 (0-1 viikko)

Kemian merkitys nykyaikana, jatko-opinnoissa ja työelämässä. Atomin rakenne ja jaksollinen järjestelmä pääpiirteissään. Alkuaineiden ja yhdisteiden ominaisuuksia, aineiden ominaisuuksien selittäminen aineen rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla. Kysymykset tiedonhankinnan lähtökohtana. Turvallinen työskentely, aineen erotusmenetelmät, aineiden ominaisuuksien tutkiminen, havainnointi ja johtopäätösten tekeminen.

Biologia 1 (0-1 viikko)

Biologia tieteenä ja tieteellisen tutkimuksen vaiheet. Elämän tunnuspiirteet ja edellytykset. Solun perusrakenne ja DNA:n perustoiminta. Suvullinen ja suvuton lisääntyminen. Evoluutio. Eliökunnan luokittelu.

Maantiede 1 (0-1 viikko)

Maantiede tieteenalana. Ympäristön muutoksia ja niiden ratkaisukeinoja. Opintojaksolla painottuu ilmastonmuutos ja siihen liittyvät luonnonilmiöt, kuten kuivuus ja myrskyt. Ihmiskunnan muutoksia, joista tarkastellaan erityisesti väestönkasvuun, pakolaisuuteen ja hyvinvoinnin jakautumiseen liittyviä kysymyksiä ja tilannetta.

Terveystieto 1 (0-1 viikko)

Opintojaksolla tutustutaan terveyttä määrittäviin tekijöihin ja analysoidaan niiden yhteyksiä terveyteen. Opiskelija pohtii erilaisten terveystutkimusten ilmiöiden muodostumista ja arvioi niiden merkitystä terveydelle. Tutustutaan erilaisiin sosiaalipsykologisiin malleihin ja teorioihin. Lisäksi pohditaan omiin elintapoihin vaikuttavia tekijöitä ja arvioidaan niiden vaikutuksia omalle ja lähipiirin terveydelle sekä kuinka terveyttä edistäviä elintapoja voidaan ylläpitää ja ehkäistä.

Psykologia 1 (0-1 viikko)

Tutustutaan psykologiaan tieteenä, psykologian sovelluskohteisiin ja psykologisten ilmiöiden selittämiseen. Opiskelija saa perustiedot ihmisen psykologisista toiminnoista kuten tunteista, motivaatiosta, tiedonkäsittelystä ja oppimisesta. Lisäksi tunneilla tutustutaan toimintaa ohjaaviin psyykkisiin, biologisiin ja sosiaalisiin tekijöihin. Opiskelija oppii myös havainnoimaan ja pohtimaan omaa sekä muiden ihmisten toimintaa psykologisten käsitteiden ja mallien avulla.

Historia 1 (0-1 viikko)

Opintojaksossa tarkastellaan ihmisen suhdetta ympäristöön ja yhteiskunnallista kehitystä pitkällä aikavälillä. Opetuksen näkökulma on sekä historiallisten ilmiöiden tarkastelussa että nykyisyyden selittämisessä. Ilmiötä tarkastellaan sekä eurooppalaisesta että globaalista näkökulmasta. Opintojaksossa tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Opintojaksossa harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä.

Yhteiskuntaoppi 1 (0-1 viikko)

Opintojakso perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Opintojakso keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, ihmisoikeudet, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta sekä vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

Uskonto (ev.lut.) 1 (0-1 viikko)

Opintojaksolla tarkastellaan uskontoa ilmiönä ja uskontotieteen tutkimusaloja. Käsitellään uskonnollisten ja ei-uskonnollisten katsomusten luonnetta ja monimuotoisuutta. Käsiteltäviä aiheita ovat myös Lähi-idän uskontojen kulttuuritaustat, juutalaisuus, kristinusko ja islam sekä

pyhät kirjat, niiden synty, käyttö ja tulkintatavat. Opintojaksoon kuuluu myös ajankohtaiset katsomusten kohtaamiseen liittyvät kysymykset

Filosofia 1 (0-1 viikko)

Pohditaan mitä filosofia on, miten filosofisia ongelmia ratkaistaan. Mitkä ovat arkitiedon ja tieteellisen tiedon erot. Perehdytään kriittisen ajattelun tapoihin ja merkitykseen sekä harjoitellaan perustelemisen taitoa.

Laaja-alainen osaaminen

Digiosaaminen

Hyvinvointiosaaminen

Kulttuuriosaaminen

Monilukutaito

Oppimaan oppiminen

Vuorovaikutusosaaminen

Yhteiskuntaosaaminen

Ympäristöosaaminen

Keskeinen sisältö

Lukiossa vaadittavia taitoja ennakoidaan keskittymällä monilukutaitoon ja siihen liittyen eri oppiaineiden tekstitaitoihin. Opiskelukielen taitoja varmistetaan kaikilla osa-alueilla. Tähän kiinnitetään erityistä huomiota silloin, kun opiskelija opiskelee suomi/ruotsi toisena kielenä - oppimäärää.

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet. Opiskelija voi suorittaa sekä lukion pakollisia että valinnaisia opintojaksoja omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa lukiokoulutuksen opintoja, arvioidaan ne lukiokoulutuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät lukiolainsäädännön mukaisesti lukiokoulutuksen opettajat.